

csoportvezető: Visontai Anikó

Feladataink:

A beutaló szervek megkeresésére a gyermekvédelmi szakellátásba kerülő gyermekek nevelőszülőhöz, lakásotthonba, gyermekotthonba, speciális gondozási helyre történő elhelyezéséről gondoskodunk.

Beszerezzük az ideiglenes hatállyal beutalt valamint átmeneti, illetve tartós nevelésbe vételi eljárással érintett gyermekekről készült megyei gyermekvédelmi szakértői bizottsági véleményt.

A szakvéleményben foglaltakra tekintettel elhelyezési javaslatot készítünk a gyámhivatalok számára. A javaslat készítésekor a gyermekvédelmi törvény alapján figyelembe vesszük a gyermek életkorát, egészségi és mentális állapotát, neveltségi szintjét, a testvéreivel való együttes elhelyezést, a vallási és lelkiismereti meggyőződést, a korábbi lakóhelyét, korábbi tanintézményeit, a kapcsolattartási lehetőségeket.

Az elhelyezési folyamat „koronajaként” elhelyezési értekezletet hívunk össze melynek keretében egyéni elhelyezési tervet készítünk, hogy elősegítsük a gyermek saját családjába történő visszahelyezését és ehhez meghatározzuk a szükséges feltételeket, feladatokat.

Az elhelyezési értekezletre meghívjuk a 10 évnél idősebb gyermeket, a vérszerinti szülőket, az illetékes gyermekjóléti szolgálatot, a leendő nevelőszülőt és nevelőszülői tanácsadót vagy a leendő intézmény vezetőjét, a leendő gyámot, a gyámi gondozói tanácsadót, a gyermekjogi képviselőt, a gyámhivatalt illetve más olyan személyt, aki a terv megvalósításához segítséget nyújthat. Az elhelyezési értekezlet összehívása előtt alaposan tájékozódunk a gyermek előéletéről, a beutalás okairól, a gyermekről készített szakvélemények tartalmáról valamint számba vesszük az elhelyezési lehetőségeket. A gondozási hely kiválasztása a gyermek személyiség állapotára, szükségleteire, családi kapcsolataira való tekintettel történik az elhelyezési lehetőségek tükrében.

Az elhelyezési értekezleten odafigyelünk arra, hogy a gyermek illetve a vérszerinti szülők jogai érvényesüljenek.

Az egyéni elhelyezési terv elkészítésekor igyekszünk minél több információt a gyámhivatal rendelkezésére bocsátani ezzel is segítve döntése meghozatalát.

Feladataink másik szeletét jelentik a gondozási hely megváltoztatásakor szükségessé váló elhelyezések.

Amennyiben az átmeneti illetve tartós nevelt gyermekek gondozási helye már nem megfelelő, a megváltozott szükségletekhez nem tud igazodni, valamilyen súlyos probléma merül fel vagy az adott gondozási hely nem tudja tovább vállalni a gyermek nevelését a gyámhivatal megkeresésére új elhelyezési javaslatot és új egyéni elhelyezési tervet készítünk.

Munkánk során a gyermekek minél jobb és megfelelőbb elhelyezése érdekében együtt dolgozunk a gyermekvédelmi szakellátás és alapellátás széles spektrumában együttműködő szakemberekkel. Így a gyermekjóléti szolgálatokkal, védőnőkkel, iskolákkal, jegyzőkkel, gyámhivatalokkal, rendőrséggel, nevelőszülőkkel, intézményekkel, gyermekotthonokkal, hivatásos gyámokkal, civil szervezetekkel, gyermekjogi képviselőkkel, más megyei szakszolgálatokkal.

A Pest Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság szakértői tevékenységének bemutatása

A gyermekvédelmi rendszer több pontján kerül sor szakértői vizsgálatokra, illetve azok alapján véleményalkotásra - többnyire gyámhatóság által meghozandó – döntések előkészítése, segítése érdekében.

– A Gyvt. 60.§ a, pontja, és a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 137.§-a 80.§ 7, bek.

alapján a gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében a szakszolgálat által működtetett, Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság – a gyámhivatal megkeresésére – a gyermekre vonatkozóan szakvéleményt ad és javaslatot tesz az elhelyezés formájára.

– Az átmeneti és tartós nevelésbe vétel iránti eljárás során, valamint az ideiglenes hatályú elhelyezést követően, ill. gondozási hely változtatás esetén a gondozási hely optimális megválasztása, valamint az ott megvalósítandó egyéni gondozási – nevelési terv megfelelő kialakítása érdekében a kiskorú állapotát és szükségleteit több szakterület nézőpontjából szükséges alaposan felmérni.

Ennek érdekében a Pest Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Intézményei működteti a Megyei Gyermekvédelmi Szakértői bizottságot a Gyvt. 82. (7) bekezdésének megfelelően.

Vizsgálatait két telephelyen végzi. Budapest Fogarassi út 22. és Cegléd Rákóczi út. 56. Az MGYSZB állandó tagjai a vezető, Szociális munkás, pszichológus, orvos.

Speciális igényű gyermek vizsgálata esetén a bizottság kiegészül gyógypedagógussal, pszichiáterrel.

A vizsgálatokat az ő esetükben csak a budapesti telephelyen végzi a bizottság.

A bizottsági tagok a szakmai tudásukkal és felelőségükkel határozzák meg a beutalt gyermek családi körülményeit, a személyisége állapotát.

A szociális munkások (családgondozók), mint esetgazdák, a lehető legszélesebb körből merítik információikat. Gyermekjóléti szolgálatok családgondozóitól, védőnőktől, házi gyermekorvostól, közoktatási szakemberektől, gyámhivataloktól és minden olyan kompetens személytől, aki a gyermekkel kapcsolatban adatot közölhet.

Az átfogó anamnézis, tényfeltáró helyzetfelmérés érdekében az iratanyag elemzésen túl, interjúút készít a kísérelővel, ha kora és személyisége állapota miatt lehetséges, a gyermekkel.

Fontos, hogy a kísérelő kompetens személy legyen!

Az ideiglenes hatállyal elhelyezettek esetében elengedhetetlenül fontos hogy, a befogadó nevelőszülő, nevelőszülői tanácsadó, gyermekotthon-vezető, nevelő felkészülten érkezzen az interjúra.

A gondozásukra – nevelésükre bízott kiskorú tekintetében a személyiségállapotáról, egészségi állapotáról, családi kapcsolatairól, tanulmányi előmeneteléről szerzett tapasztalataikat, információikat meg kell osztaniuk az interjú során az esetgazdával.

Amennyiben, elodázhatatlan akadályoztatásuk miatt nem tudnak kísérőként megjelenni a vizsgálaton, úgy írásban szükséges véleményük megküldése a megjelölt időpontra.

– A fentiekben vázolt információs bázis alapozza meg a bizottsági tagok (orvosok, pszichológusok, gyógypedagógusok pszichiáterek) vizsgálatait.

– Az orvosok a testi fejlettséget mérik és az esetleges betegségek megállapításában működnek közre.

Számukra különösen fontosak a korábbi betegségekről, aktuális betegségekről rendelkezésre álló igazolások, zárójelentések csatolása a vizsgálatok idejére.

A vizsgálat nyomán friss adatokat szolgáltatnak a szomatikus állapotról, esetleges kezelést igénylő sérülésekről, tápláltság is tudatállapotról.

– A pszichológusok általános személyiségképet készítenek a gyermekről. Az előzményi adatok birtokában, a kísérőktől történt tájékozódás mellett, célzott beszélgetés útján, illetve szükség szerinti projektív tesztek felhasználásával tájékozódnak az érzelmi és erkölcsi fejlettségről, személyes kötődésekről esetleges kóros lelki tünetekről.

A vizsgálat előtt megkérlik a kísérőt, hogy töltsse ki a gyermekviselkedési kérdőívet (7 – 14 éves korig) és a gyermeket is (10 – 14 éves korig). Ezeket összevetve a társas kapcsolatokra, a szorongásra, depresszióra való hajlamra, szomatikus panaszokra, figyelemproblémákra, deviáns viselkedésre, agresszivitásra lehet megállapításokat tenni.

Amennyiben felmerül a speciális ellátás szükségessége, (súlyos, pszichés és disszociális tünetek, ill. pszichoaktív szerek fogyasztása esetén), pszichiáterrel is kibővül a vizsgálódó team. Feladata a pszichés státusz rögzítése, diagnózis felállítása, javaslattevés az ellátási formára és a szükséges terápiára.

A vizsgálat egyik helyszíne ebben az esetben a Vadaskert Alapítvány 1021 Budapest Hűvösvölgyi út 116.

– A gyógypedagógus a speciális szükségletű gyermek vizsgálata kapcsán, exploráció, megfigyelés, tesztelések stb.. során javaslatot tesz a megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazására és az ellátási formára.

A megállapított speciális ellátás felülvizsgálata 2 év után esedékes.

– A különleges ellátás szükségességének kimondásánál a szakértők a Gyvt. 132§-ának (3) és (5) bekezdésében meghatározott szervek, személyek szakvéleményével alapozzák meg a Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság véleményét.

– Tartós betegség esetében szakorvosi igazolás fogadható el megalapozó dokumentumként, amelynek tartalmaznia kell a következő felülvizsgálat időpontját. Az állapot véglegessége esetén rendszeres felülvizsgálat nem szükséges, ha ez a szakorvosi véleményben kimondásra kerül.

– Az értelmi fogyatékoság alapján történő megállapításhoz a szükséges igazoló dokumentum a megyei illetékes Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság által kiadott szakértői vélemény.

– Az érzékszervi, testi, illetve beszéd fogyatékosok esetében a különleges ellátási forma igénybevételének megállapításához szükséges igazoló dokumentum a Látásvizsgáló, Hallásvizsgáló, Mozgásvizsgáló, ill. Beszédvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által kiadott a fogyatékoság tényét megállapító szakértői javaslat.

A dokumentumok beszerzése, eljuttatása az illetékes gyámhivatalnak és a gyermekvédelmi szakértői bizottságnak, a gyámok feladata.

A megalapozó szakértői vélemények felülvizsgálati kötelezettség alá esnek, tehát a meghatározott határidő eltelte után hatályukat veszítik, így nem szolgálhatnak alapul a Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság feladatkörébe tartozó vizsgálatok során a különleges ellátási forma megállapításához, illetve felülvizsgálatához sem.

A 0 – 3 évesek esetében a különleges ellátási szükséglet megállapítására életkor miatti sajátos szükséglet alapján kerül sor.

A gyámhivatal a nevelési felügyeletet elrendelő határozatának meghozatala előtt beszerzi a Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság véleményét. Rendelkezése a bizottsági véleményről csak kivételes esetben térhet el.

Különleges szakértői feladatot jelent az országos hatáskörű, minisztérium által fenntartott speciális gyermekotthonokba történő felvétel előkészítése. Erre a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet alapján – akkor kerülhet sor, ha a gyermek súlyos neurotikus, vagy pszichotikus állapotú, súlyos erőszakos cselekményeket követett el, vagy rendszeresen pszichoaktív szereket szed és ezek miatt különleges szakértelmet igénylő terápiára szorul. Ilyen esetekben a Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság megküldi összegző szakvéleményét a miniszter által kijelölt Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottságnak (OGYSZB) amely a végső szakvéleményt kialakítja. A szakvélemény megküldésével egyidejűleg arról is tájékoztatja a szakszolgálatot, hogy a minisztérium melyik gyermekotthona, mely időponttól kezdve tudja fogadni a gyermeket. Az OGYSZB javaslatával értesíti a minisztérium gyermekotthonát is.

– Az OGYSZB feladata, hogy a megyei szakértők döntését felülvizsgálja, ha fellebbezési eljárás során azt kérték

– Állást kell foglalnia a speciális otthoni ellátás két éven túli indokoltságának tárgyában is.

– A Pest Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság korrekt szakmai együttműködésre törekszik a gyermekvédelemben közreműködőkkel.

Feladatainak végzése során a szakmai függetlenség, szakszerűség, jogszerűség, együttműködés, titoktartás, objektív elvnek megtartása mellett a gyermekek mindenekfelett álló érdekét szolgálja.